

Handläggare
Daniel Nilsson
Utredningsenheten

Diarienummer
2017KS/0145

Kommunstyrelsen

Yttrande över Havs- och vattenmyndighetens rapport Tydligare regler för små avloppsanläggningar

Förslag till beslut

Yttrandet godkänns och tillsänds Miljö- och energidepartementet.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Bakgrund

Miljö- och energidepartementet har berett Värmdö kommun möjlighet att yttra sig över Havs- och vattenmyndighetens rapport Tydligare regler för små avloppsanläggningar med tillhörande konsekvensanalys.

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden behandlade yttrandet den 14 mars. Nämnden föreslog följande komplettering till kommunstyrelsens yttrande till Miljö- och energidepartementet:

- Utredning av skatter och avgifter ligger kvar som ett möjligt alternativ om åtgärdstakten visar sig bli för låg.
- Förbud mot utsläpp av toalettavloppsvatten vid behov sker i två steg där ”nya tekniker” kan utvärderas mot bättre bakgrund efter att en utökad kontroll och uppföljning införts.

Nämndens yttrande framgår i sin helhet av bilagt protokollsutdrag.

Ärendebeskrivning

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har i rapporten Tydligare regler för små avloppsanläggningar lämnat förslag på författningsändringar mot bakgrund av ett regeringsuppdrag. Författningsförslagen innebär ändringar av befintliga bestämmelser i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899) (FMH) samt förslag på kompletterande bestämmelser för små avloppsanläggningar.

Målsättningen med HaV:s förslag är att samla och förtydliga regelverket kring små avlopp för att minska oklarheter i tillämpningen, öka rättssäkerheten, samsynen och effektiviteten i kommunernas arbete med prövning och tillsyn. Därtill syftar det till att öka förutsägbarheten för fastighetsägare om vilka reningskrav som ställs på platsen samt att säkerställa avloppsanläggningarnas funktion.

Sammanfattningsvis innebär HaV:s förslag följande:

Diarienummer
2017KS/0145

- Områden som är känsliga för utsläpp av toalettavloppsvatten pekas ut med hjälp av ett nationellt bedömningsunderlag. Det ökar förutsägbarheten för fastighetsägare om vilket reningskrav en anläggning på en viss plats behöver uppnå.
- Ett utpekande utifrån ett gemensamt bedömningsunderlag ger en större samsyn nationellt än vad som finns idag. Utpekande bör ske av myndigheten på regional eller kommunal nivå.
- Kravet på rening av fosfor skärps i områden med övergödningsproblem och där utsläppen från små avloppsanläggningar bedöms vara betydande. Däremot sänks kravet på rening av fosfor i områdena där risken för påverkan är liten. Förändringen innebär att reningskraven blir anpassade till risken för påverkan från avloppsanläggningen.
- Krav på en viss kunskapsnivå genom certifiering av de som anlägger avloppsanläggningar och krav på opartisk kontroll vid nyinstallationer samt kontinuerlig kontroll av nya anläggningar i drift. Detta ökar säkerheten i att nya anläggningar levererar den hälso- och miljönytta som förutsatts vid tillståndsgivningen även på sikt.
- För anläggningar som är dimensionerade för 51-200 pe¹ ställs högre krav på undersökning vid lokalisering och krav på tätare kontinuerlig kontroll än för de mindre anläggningarna.

Slutligen gör HaV bedömningen att det, som ett komplement till författningsförslaget, även behövs ett ekonomiskt incitament i form av en skatt eller avgift för att nå en hållbar åtgärdstakt.

Bedömning

Förslag till yttrande ställer sig positiv till författningsförslagets målsättningar samt regelverk kring små avlopp. Yttrandet instämmer i att förslagen kommer öka samsyn om prövning i landet samt att förtydligande och höjda kunskapskrav av certifiering kommer höja status av och kvalitet av kontrollen. Vidare är yttrandet positivt till att förslagen kan bidra till mer kostnadseffektiva anläggningar. Yttrandet invänder dock mot HaV:s bedömning att incitamentsstrukturen med skatter och avgifter är eftersträvansvärd. Slutligen påpekar yttrandet att omhändertagande av latrin är särskilt viktigt för att minska utsläpp av fosfor och kväve.

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden behandlade ärendet vid sitt sammanträde den 14 mars 2017. Nämnden beslutade att föreslå kommunstyrelsen att komplettera yttrandet i två hänseenden.

- Utredning av skatter och avgifter ligger kvar som ett möjligt alternativ om åtgärdstakten visar sig bli för låg.
- Förbud mot utsläpp av toalettavloppsvatten vid behov sker i två steg där ”nya tekniker” kan utvärderas mot bättre bakgrund efter att en utökad kontroll och uppföljning införts.

¹ Personekvivalenter (pe) avser föroreningsbelastning som används vid dimensionering av enskilda avlopp och motsvarar den mängd som en person avger schablonmässigt på ett dygn.

Diarienummer
2017KS/0145

Förslag till yttrande föreslås inte omfatta de av bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslagna kompletteringarna till kommunstyrelsens framtagna yttrande. Bilagt förslag till yttrande föreslås godkännas och tillsändas Miljö- och energidepartementet.

Ekonomiska konsekvenser

HaV bedömer att förslagen bidrar till en teknikdifferentiering och därmed bidrar till kostnadseffektiva anläggningar. För verksamhetsutövare, det vill säga privatpersoner och juridiska personer, förväntar HaV att kostnader minskar med nästan en miljard kronor per år totalt. Inga verksamhetsutövare bedöms förlora kostnadsmissigt på de nya reglerna. Konsekvenser för företagare med små avlopp bedöms av HaV generellt bli desamma som för övriga verksamhetsutövare. Initialt kan de nya reglerna dock förväntas medföra högre administrativa kostnader för Värmdö kommun.

Konsekvenser för miljön

HaV:s förslag innebär att känsliga områden pekas ut och att kraven på avloppsanläggningar anpassas efter den risk för påverkan på miljö- och hälsa som de har. Områdena pekas ut med hjälp av gemensamt bedömningsunderlag där hänsyn tas till bland annat retention, det vill säga den rening som sker i marken. Förslaget innebär även att utsläpp av toalettavloppsvatten inte tillåts på platser som är känsliga för utsläpp av fosfor. Källsorterande avloppssystem där toalettfraktionen tas om hand i slutna tank eller torra lösningar främjas på så sätt.

Konsekvenser för medborgarna

Cirka 960 000 fastigheter i Sverige är inte anslutna till det kommunala avloppet. HaV bedömer att ett stort antal små anläggningar med bristande rening utgör en betydande källa till övergödning av sjöar, hav och vattendrag samt risk till förorenat dricks- och badvatten. Förslagen syftar bland annat till att säkra avloppsanläggningars funktion vilket är positivt för människors hälsa och miljö.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut har inga särskilda konsekvenser för barn utövare vad som framgår under konsekvenser för medborgarna.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kansli- och utredningsavdelningen i samråd med samhällsbyggnads- och tillväxtsektorn. Yttrandet behandlades av bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden den 14 mars 2017.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Biläggs/Biläggs ej
1	Förslag till yttrande	Biläggs
2	Protokollsutdrag bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden 2017-03-14	Biläggs
3	Remiss: Havs- och vattenmyndighetens rapport Tydligare regler för små avloppsanläggningar med tillhörande konsekvensanalys	Biläggs

Diarienummer
2017KS/0145

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
4	Havs- och vattenmyndigheten: Tydligare regler för små avloppsanläggningar med tillhörande konsekvensanalys	Bilaggs ej
5	Havs- och vattenmyndigheten: Konsekvensutredning av förslag på nya regler för små avloppsanläggningar	Bilaggs ej

Sändlista för beslutsexpediering

Miljö- och energidepartementet, m.registrator@regeringskansliet.se
Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden

Camilla Broo
Kommundirektör

Frida Nilsson
Sektorchef administration